

Bilpoolsinventering Stockholm December 2019

stockholm.se

Bilpoolsinventering Stockholm
December 2019

Utgivningsdatum: januari 2020

Utgivare: Beställare Miljöförvaltningen i Stockholm

Kontaktperson: Helene Carlsson, Miljöförvaltningen Stockholms stad

Konsult: Anders Schweitz, Sweco

Innehåll

Inledning	4
Uppdraget	4
Syfte	4
Metod	4
Kategorier av bilpooler.....	6
Utveckling i Stockholm	7
Befintliga och nya aktörer	7
Utvecklingen under 2019.....	8
Slutsats	13

Inledning

Uppdraget

Miljöförvaltningen i Stockholms stad följer sedan 2012 utvecklingen av bilpooler inom staden. Fokus ligger på hur många bilar som finns tillgängliga för allmänheten samt antalet användare.

Denna gång har även placering samt stockholmarnas närhet till bilpoolsplatser analyserats. Den senare har gjorts som en geografisk analys som ska visa hur många personer som bor inom 400 meters radie från en bilpoolsplats med stationära poolbilar.

Uppdraget har utförts av Sweco.

Syfte

Studien syftar till att ge en övergripande bild över bilpoolsutvecklingen i Stockholm genom presentation av nuläget och utveckling över tid.

Metod

Det finns ingen officiell statistik över antalet bilpoolsbilar eller medlemmar.

De olika bilpoolsaktörerna har kontaktats via e-post och telefon med önskemål om uppgifter om

- Antal öppna samt halvöppna poolbilar i Stockholms stad
- Antal medlemmar i Stockholms stad
- Placering av poolbilarna (kallas senare bilpoolsplatser)

I vissa fall har aktörerna inte varit villiga att redovisa antalet bilar eller antalet medlemmar, vilket delvis har motiverats av konkurrensskäl.

För utredningen har antalet aktiva användare efterfrågats. Det kan vara skillnad på antalet registrerade användare och antalet aktiva användare, framför allt om registrering är gratis.

Det är viktigt att beakta att siffrorna bygger på aktörernas egna uppgifter. Olika aktörer är också olika tydliga med hur de definierar aktiv användare och detta kan skilja mellan olika aktörer.

När företagen inte redovisat antal bilar eller placering av poolbilar har information i möjligaste mån hämtats från aktörernas hemsidor.

Inom studien har antalet boende inom 400 meters radie från en fast bilpool tagits fram i GIS-programmet ArcMap, genom följande metod:

1. Stockholms stad är uppdelat i små enheter som kallas basområden. Insamling har gjorts av befolkningsmängd per basområde.
2. Befolkningstäthet per basområde beräknas.

3. Plottning av punkter utifrån koordinater som har erhållits på websidan hitta.se, efter sökning på adresser. Varje punkt motsvarar en bilpool. Adresserna kommer från aktörernas hemsidor eller appar.
4. Användande av funktionen ”buffer” för att skapa ett lager med cirklar med 400 meters radie runt varje bilpool. Samtidigt hanteras överlapp genom funktionen DISSOLVE TYPE LIST.
5. Funktionen ”intersect” används för basområden och buffertområden för att få fram vilka delar av basområdena som ligger inom 400 meters radie från en bilpool.
6. Area samt befolkningsmängd, utifrån befolkningsdensitet, för segmenten som erhållits under punkt 5 beräknas. Därefter summeras befolkningsmängden för alla sådana segment. Ett antagande har gjorts om att befolkningen är jämnt fördelad inom respektive basområde. Så är det inte riktigt i verkligheten och därmed finns en viss felmarginal i analysen.

Kategorier av bilpooler

Det finns tre typer av bilpooler tillgängliga för allmänheten i Stockholm:

1. Fasta bilpooler

Kallas även för stationära bilpooler. För denna lösning är fordonen knutna till parkeringsplatser där kunden hämtar och lämnar fordonet. Det kan finnas flera bilar stationerade på samma bilpoolsplats. Fordon kan förbokas i god tid innan det ska användas. Bilen hämtas och lämnas på samma plats.

2. Friflytande bilpooler

Ett verksamhetsområde har definierats inom vilket bilen fritt kan hämtas och lämnas. För den enda aktör som erbjuder denna tjänst i Stockholm kan en bil inte förhandsbokas med längre framförhållning än 15 minuter. Bilen hämtas på ett ställe och får lämnas på valfri annan plats inom verksamhetsområdet, så länge det är på gatuparkering eller av företaget godkänd annan parkering. Bilarna får användas men inte lämnas utanför verksamhetsområdet.

3. Peer-to-peer bildelning

Detta är en lösning med privat bildelning med hjälp av ett plattformsföretag som sköter förmedling och betalning. Kunden och uthyraren gör upp om hur, var och när bilen ska hämtas och lämnas. Det finns ett relativt stort antal bilar med god geografisk spridning inom staden. Vissa bilar hyrs dock ut sparsamt. Uthyrningen sker utifrån kriterier som uthyraren har definierat. Som ett exempel kan en uthyrare välja att inte hyra ut sin bil till personer under en viss ålder.

Utveckling i Stockholm

Befintliga och nya aktörer

Befintliga aktörer inom bildelning visas i Tabell 1.

Tabell 1. Aktörer inom bildelning i Stockholms stad.

Aktör	Kommentar
Sunfleet	Fast bilpool som ägs av Volvo Cars. Bolaget har funnits sedan 1998 men etablerades i Stockholm först 2006. Varumärket Sunfleet fasade ut större delen av sin flotta i Stockholm samtidigt som Volvo Cars öppnade en ny tjänst vid namn M som lanserades under hösten 2019.
M	Fast bilpool som ägs av Volvo Cars som lanserades under hösten 2019 i Stockholm för att ersätta Sunfleet.
Bilpoolen.nu	Fast bilpool. Har funnits i ett antal år i Stockholm.
Stockholms bilpool	Fast bilpool. En ekonomisk förening som bildades 1998 och har ett mindre antal bilar i Stockholm och Solna. De är med i samarbetsföreningen Bil Coop tillsammans med ett dussin andra bilpooler i Sverige och Norge.
Move About	Fast bilpool. Move About fokuserar på elbilar och etablerade sig hösten 2015. Move About driver sina pooler i samarbete med organisations- eller företagskunder.
Elbilio	Fast bilpool. Elbilio fokuserar på elbilar och har funnits sedan 2018. Elbilio är i första hand till för organisations- och företagskunder men har även ett fåtal poolbilar öppna för privatkunder i Stockholm.
Aimo	Friflytande bilpool. Företaget erbjuder 100% elbilar. Aimo har en "Homezone" som täcker en del av Stockholm Stad samt delar av Solna och Sundbyberg, vari fordonen kan hämtas och lämnas. Bilarna laddas på så kallade laddgator samt "hotspots", som är parkeringsplatser med laddmöjlighet reserverade för Aimo. Hotspots finns runt om i Stockholm. Aimo drivs av japanska Sumitomo och har Stockholm som sin första och hittills enda etableringsort.
SnappCar	SnappCar är en plattform för peer-to-peer bildelning som etablerades i Sverige vintern 2015 då företaget tog över det svenska startup-företaget Flexidrive som

Bilpoolsinventering Stockholm

8 (13)

	bedrev samma typ av tjänst. SnappCar startades i Nederländerna och finns nu i fyra länder.
GoMore	GoMore erbjuder en plattform för samåkningstjänster och peer-to-peer bildelning. GoMore etablerade sig i Sverige år 2014. GoMore startades i Danmark år 2005 och finns nu i fem länder.

De olika typer av bildelning som finns i Stockholms stad samt antal bilar redovisas i Tabell 2. På grund av att för få aktörer varit villiga att lämna siffror på antal användare avstår vi i år från att redovisa aktiva användare.

Tabell 2. Typer av bildelning i Stockholms stad, antal bilar och antal aktiva användare.

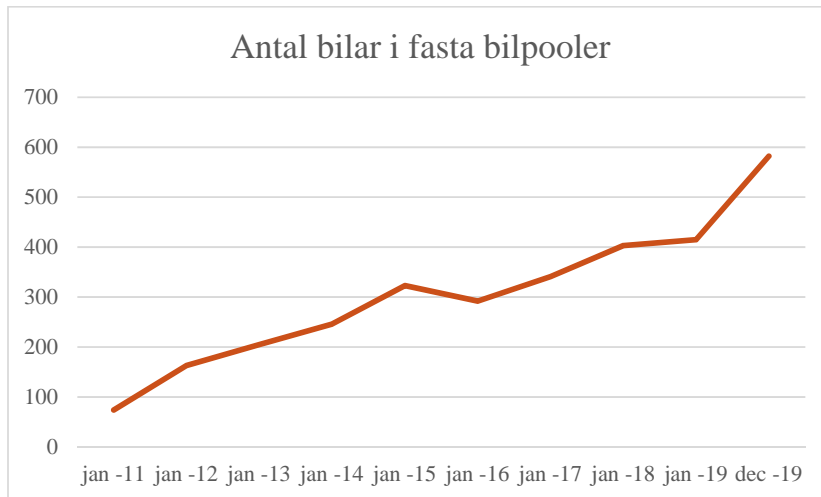
Typ av bilpool	Antal bilar
Fast	582*
Friflytande	300
P2P	1167

* För Sunfleet samt M har endast aggregerade uppgifter erhållits för Stockholms län samt Uppsala. Ett antagande har då gjorts att antalet bilar i Stockholm är proportionellt mot antalet bilpooler. Motsvarande antagande har gjorts för M. Bilpoolen.nu har inte lämnat några uppgifter alls och ingår därför inte i ovanstående siffror.

Utvecklingen under 2019

Fasta bilpooler

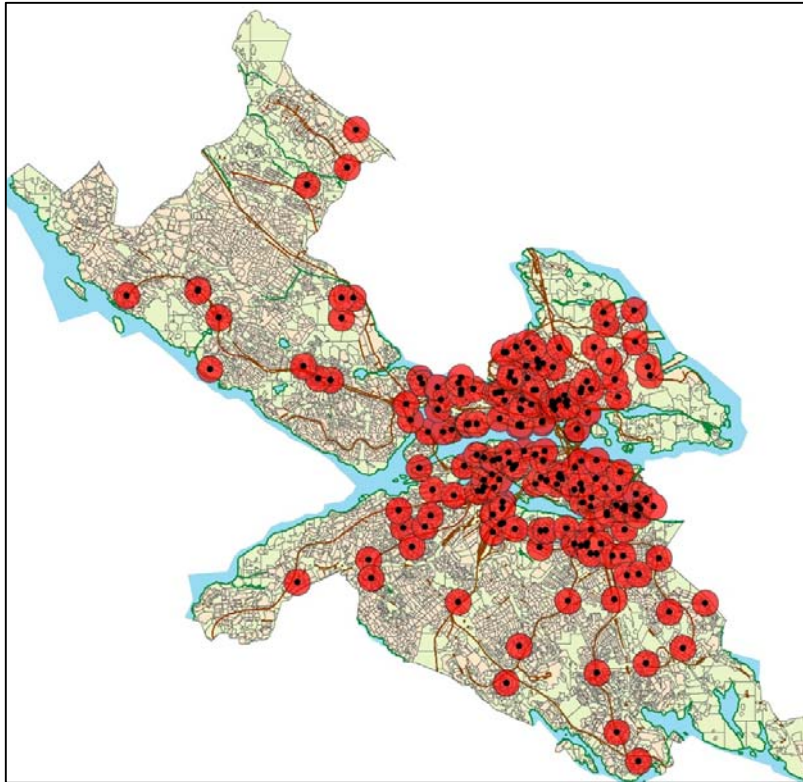
Utvecklingen av antalet bilar i fasta bilpooler redovisas i Figur 1. Antalet bilar inom fasta bilpooler i Stockholms stad har ökat svagt under 2019. Observera att antalet bilar i december 2019 är ungefärligt, i och med att de erhållna uppgifterna om antalet bilar från Sunfleet och M har inkluderat andra kommuner i Stockholms län och Uppsala, varför ett förenklat antagande har gjorts att antalet bilar är proportionellt mot antalet bilpooler. Bilpoolen.nu har inte redovisat antal bilar (eller användare) så deras poolbilar ingår inte i siffrorna över fasta poolbilar.

Figur 1. Utveckling av antalet bilar i fasta bilpooler. För bilpoolen.nu finns inga siffror för perioden 2014-2018 respektive december 2019.

GIS-analys – antal boende inom 400 meter från bilpoolsplats med stationära poolbilar

Figur 2 illustrerar placering av stationära poolbilar med svarta punkter och röda cirklar som markerar 400 meters radie från respektive bilpool. I december 2019 bor 48 procent av Stockholms invånare inom 400 meters radie från en fast bilpool. Detta är en kraftig ökning från 2017 då 39 procent av befolkningen bedömdes ha högst 400 m till en bilpoolsplats. Förklaringen bedöms främst ligga i ett ökat antal fasta bilpooler, från 135 år 2017 enligt Trivektors inventering, till 206 i december 2019, samt att även dessa bilpoolsplatser framförallt ligger i de mest tätbefolkade delarna av Stockholms stad.

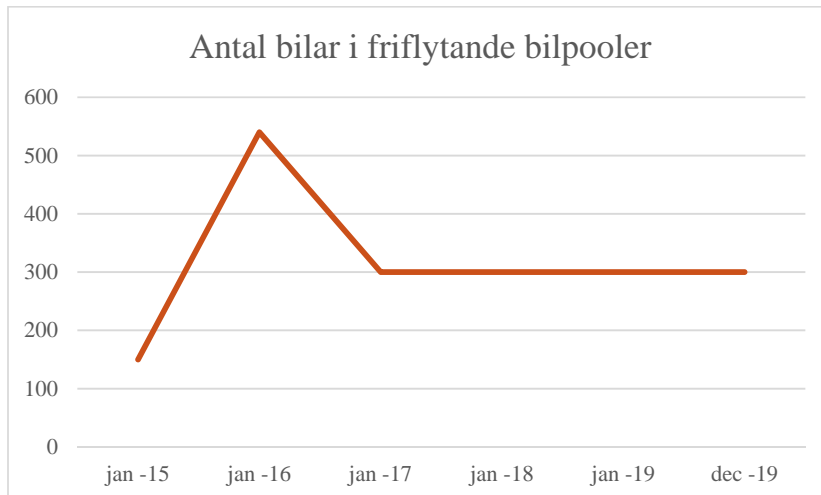

Figur 2. Fasta bilpooler markerade med svarta punkter. De röda cirklarna avser en radie på 400 meter mätt från respektive bilpool.

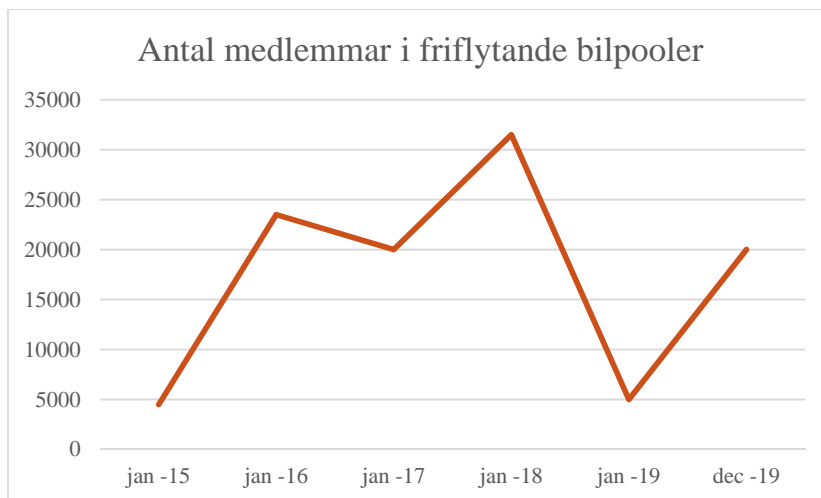
Friflytande bilpooler

Utvecklingen av antalet bilar i friflytande bilpooler är oförändrat sedan de tre föregående uppföljningarna, se Figur 3. De från aktörer uppgivna siffrorna om antalet medlemmar i friflytande bilpooler varierar kraftigt mellan åren, liksom vilka aktörer som finns på plats, se Figur 4.

2016 lämnade Car2Go Stockholm efter knappa två år och 2018 lämnade även DriveNow efter tre års närvaro. I och med nedläggningen av DriveNow:s verksamhet försvann ett stort antal bilpoolsmedlemmar. Samma dag som DriveNow försvann blev en ny aktör, Aimo, in på marknaden i Stockholm med lika många poolbilar, 300 st, som DriveNow hade i Stockholm. Det framstår som att den nya aktören har lyckats skapa ett intresse för sin tjänst eftersom man rapporterar ett stort antal medlemmar.

Figur 3. Antal bilar inom friflytande bilpooler.

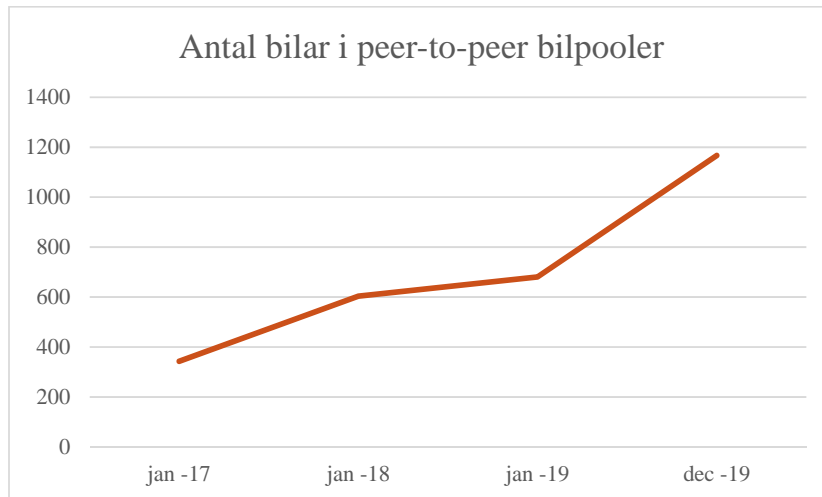
Figur 4. Antal medlemmar i friflytande bilpooler.

Peer-to-peer bildelning

Antalet tillgängliga bilar inom peer-to-peer bildelning har ökat kraftigt sedan uppföljningen av dessa påbörjades, se Figur 5. Aktörerna har inte lämnat ut några uppgifter om antalet aktiva användare, men en av aktörerna menar att en rimlig schablon kan vara att en bil genererar ca tio användare.

Bilpoolsinventering Stockholm

12 (13)

Figur 5. Antal bilar i peer-to-peer-bilpooler.

Slutsats

Branschen utvecklas kontinuerligt och marknadens aktörer arbetar ständigt med att hitta smartare lösningar.

Under 2019 skedde en del större förändringar i Stockholm.

Den som haft störst betydelse är sannolikt omgörningen av Sunfleet till M. Sunfleet är den sedan länge mest etablerade bilpoolsaktören i Stockholm. Under hösten stängde Sunfleet majoriteten av sina poolplatser i Stockholm och ersatte dem med sin nya bilpoolstjänst M. Förändringen bidrog sannolikt även till att öka aktiviteten hos andra aktörer på bilpoolsmarknaden och minst en ny bilpoolsaktör tillkom i Stockholm.

Det har varit svårt att få ta del av data om såväl antal bilar som antalet användare. Det gör det vanskligt att bedöma hur trenden egentligen ser ut för bilpoolstillgång och användning i Stockholm just nu.

Följande trender ser vi dock:

- Antalet bilar i fasta bilpooler tycks ha ökat rejält under 2019.
- Betydligt större andel av stockholmarna bor inom 400 m från en fast bilpool. I januari 2017 bodde 39 procent av Stockholms invånare inom 400 meters radie från en fast bilpool. I december 2019 bor 48 procent av Stockholms invånare inom 400 meters radie från en fast bilpool.
- Antalet bilar inom friflytande bilpooler är oförändrat och antalet medlemmar varierar kraftigt från år till år, delvis på grund av att aktörer har försvunnit och nya har tillkommit under de senaste åren.
- En kraftig ökning av antalet bilar inom peer-to-peer bildelning under de senaste två åren indikerar ett ökat intresse för den typen av lösning.